

EDUSKUNNAN VASTAUS 120/2013 vp

Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi tekijänoikeuslain muuttamisesta ja orpoteosten käyttämisestä

Asia

Hallitus on antanut eduskunnalle esityksensä laeiksi tekijänoikeuslain muuttamisesta ja orpoteosten käyttämisestä (HE 73/2013 vp).

Valiokuntakäsittely

Sivistysvaliokunta on antanut asiasta mietinnön (SiVM 6/2013 vp).

Päätös

Eduskunta on hyväksynyt seuraavan lausuman:

Eduskunta edellyttää, että hallitus huolehtii av-teoksissa esiintyvien esittävien taiteilijoiden oikeuksista tasavertaisesti muiden taiteilijoiden kanssa.

Eduskunta on hyväksynyt seuraavat lait:

Laki

tekijänoikeuslain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan tekijänoikeuslain (404/1961) 19 §:n 4 momentti, 25 g § ja sen edellä oleva väliotsikko, 45 §:n 4 ja 5 momentti, 46 §:n 2 ja 3 momentti ja 46 a §:n 3 momentti, sellaisina kuin ne ovat, 19 §:n 4 momentti laissa 1228/2006 sekä 25 g § ja sen edellä oleva väliotsikko, 45 §:n 4 ja 5 momentti, 46 §:n 2 ja 3 momentti ja 46 a §:n 3 momentti laissa 821/2005, sekä *lisätään* lakiin uusi 16 f § ja sen edelle uusi väliotsikko, 43 §:ään, sellaisena kuin se on laissa 1654/1995, uusi 2 momentti ja 45 §:ään, sellaisena kuin se on laissa 821/2005, uusi 5 ja 6 momentti, jolloin muutettu 5 momentti siirtyy 7 momentiksi, sekä lakiin uusi 46 b—46 d § ja niiden edelle uusi väliotsikko seuraavasti:

Orpoteosten käyttäminen

16 f §

Orpoteosten käyttämisestä annettussa laissa (/) säädetään orpoteoksista valmistettavista kappaleista ja orpoteosten välittämisestä yleisölle:

1) yleisölle avoimissa kirjastoissa, museoissa ja koulutusorganisaatioissa;

2) arkistoissa ja elokuva- ja äänitearkistoissa; sekä
3) julkisen palvelun televisio- ja radioyhteyksissä.

19 §

Teoksen tekijällä on oikeus korvaukseen teoksensa kappaleiden lainaamisesta yleisölle, lukuun ottamatta rakennustaiteen, taidekäsityön

ja taideteollisuuden tuotteita. Korvausta voidaan vaatia ainoastaan kolmen viimeisimmän kalenterivuoden aikana tapahtuneesta lainaamisesta. Oikeutta korvaukseen ei kuitenkaan ole, jos lainaaminen tapahtuu tutkimusta tai opetus-toimintaa palvelevasta kirjastosta. Tässä momentissa tarkoitettuun oikeuteen sovelletaan, mitä 41 §:ssä säädetään. Oikeustoimi, jolla teki-jä luovuttaa oikeutensa tässä momentissa tarkoi-tettuun korvaukseen, on mitätön.

— — — — —

Arkistoidun ohjelman ja lehden uudelleen käyt-täminen

25 g §

Lähetäjäyrittäjä saa sopimuslisenssin nojalla, siten kuin 26 §:ssä säädetään, valmistaa arkis-tossaan olevasta televisio- tai radio-ohjelmasta ja siihen sisältyvästä teoksesta kappaleen ja käyttää sitä yleisölle välittämiseen, jos teos si-sältyy lähetäjäyrittäjän tuottamaan tai tilaa-maan televisio- tai radio-ohjelmaan, joka on lä-hetetty ennen 1 päivää tammikuuta 2002.

Lehtikustantaja saa sopimuslisenssin nojalla, siten kuin 26 §:ssä säädetään, valmistaa teokses-ta kappaleen ja käyttää sitä yleisölle välittämi-seen, jos teos sisältyy lehtikustantajan ennen 1 päivää tammikuuta 1999 julkaisemaan sa-noma- tai aikakauslehteen.

Mitä 1 ja 2 momentissa säädetään, ei koske teosta, jonka käytön tekijä on kieltänyt.

43 §

— — — — —

Sanoitetun sävellysteoksen, jota varten sekä sanoitus että sävellys erityisesti luotiin, tekijän-oikeus on voimassa kunnes 70 vuotta on kulunut viimeiseksi kuolleen sanoittajan tai säveltäjän kuolinvuodesta, riippumatta siitä, onko nämä henkilöt nimetty sanoitetun sävellysteoksen te-kijöiksi.

45 §

— — — — —

Jos 2 momentissa tarkoitettu tallennettu esi-tys julkaistaan tai saatetaan laillisesti yleisön

saataviin muutoin kuin tallenteen kappaleita le-vittämällä ennen kuin esitysvuodesta on kulunut 50 vuotta, mainitussa momentissa säädetty suo-ja on voimassa, kunnes 70 vuotta on kulunut sii-tä vuodesta, jona tallennettu esitys ensimmäisen kerran julkaistiin tai sanotulla tavalla saatettiin yleisön saataviin.

Jos 3 momentissa tarkoitettu tallennettu esi-tys julkaistaan tai saatetaan laillisesti yleisön saataviin muutoin kuin tallenteen kappaleita le-vittämällä ennen kuin esitysvuodesta on kulunut 50 vuotta, mainitussa momentissa säädetty suo-ja on voimassa, kunnes 50 vuotta on kulunut sii-tä vuodesta, jona tallennettu esitys ensimmäisen kerran julkaistiin tai sanotulla tavalla saatettiin yleisön saataviin.

Esityksen elokuvaamisoikeuden luovutus kä-sittää oikeuden levittää tallennettu esitys ylei-sön keskuuteen vuokraamalla, jollei toisin ole sovittu.

Menettelyyn, johon 1—5 momentin mukaan vaaditaan esittävän taiteilijan suostumus, sovel-letaan vastaavasti, mitä 2 §:n 2—4 momentissa, 3, 6—9, 11 ja 11 a §:ssä, 12 §:n 1—3 momentis-sa, 13 a §:n 2 momentissa, 14 §:n 1, 3 ja 4 mo-mentissa, 15, 16 ja 16 a—16 e §:ssä, 17 §:n 2, 3 ja 5 momentissa, 19 §:n 1, 2 ja 5 momentissa, 21, 22 ja 25 b—25 d §:ssä, 25 f §:n 2 ja 3 momentis-sa, 25 g §:n 1 ja 3 momentissa, 25 h, 25 i, 26, 26 a—26 f ja 26 h §:ssä, 27 §:n 1 ja 2 momentis-sa sekä 28, 29, 29 a, 41 ja 42 §:ssä säädetään.

46 §

— — — — —

Jos tallenne julkaistaan ennen kuin tallenta-misvuodesta on kulunut 50 vuotta, 1 momentis-sa säädetty suoja on voimassa, kunnes 70 vuotta on kulunut siitä vuodesta, jona tallenne ensim-mäisen kerran julkaistiin. Jos tallennetta ei jul-kaista, vaan se laillisesti, ennen kuin tallenta-misvuodesta on kulunut 50 vuotta, saatetaan yleisön saataviin muutoin kuin tallenteen kapp-a-leita levittämällä, suoja on voimassa, kunnes 70 vuotta on kulunut siitä vuodesta, jona tallenne ensimmäisen kerran sanotulla tavalla saatettiin yleisön saataviin. Jos oikeuksien luovutussopi-mus irtisanotaan 46 b §:n mukaisesti, tässä py-

kälässä säädetty suoja lakkaa olemasta voimassa.

Menettelyyn, johon 1 ja 2 momentin mukaan vaaditaan tuottajan suostumus, sovelletaan vastaavasti, mitä 2 §:n 2—4 momentissa, 6—9 §:ssä, 11 §:n 2—5 momentissa, 11 a §:ssä, 12 §:n 1—3 momentissa, 13 a §:n 2 momentissa, 14 §:n 1, 3 ja 4 momentissa, 15, 16 ja 16 a—16 e §:ssä, 19 §:n 1, 2 ja 5 momentissa, 21, 22, 25 b ja 25 d §:ssä, 25 f §:n 2 ja 3 momentissa, 25 g §:n 1 ja 3 momentissa, 26, 26 a—26 f ja 26 h §:ssä, 27 §:n 1 ja 2 momentissa sekä 29 §:ssä säädetään.

46 a §

Menettelyyn, johon 1 ja 2 momentin mukaan vaaditaan tuottajan suostumus, sovelletaan vastaavasti, mitä 2 §:n 2 ja 3 momentissa, 6—9 §:ssä, 11 §:n 2—5 momentissa, 11 a §:ssä, 12 §:n 1—3 momentissa, 13 a §:n 2 momentissa, 14 §:n 1, 3 ja 4 momentissa, 15, 16 ja 16 a—16 e §:ssä, 19 §:n 1, 2 ja 5 momentissa, 22, 25 b ja 25 d §:ssä, 25 f §:n 2 ja 3 momentissa, 25 g §:n 1 ja 3 momentissa, 26, 26 a—26 f ja 26 h §:ssä, 27 §:n 1 ja 2 momentissa sekä 29 §:ssä säädetään.

Äänitallenteen oikeuksien luovutussopimuksen irtisanominen

46 b §

Jos äänitallenteen tuottaja ei tarjoa riittävää määrää äänitallenteen kappaleita myyntiin tai saata äänitallennetta yleisön saataviin johtimiseksi tai johtimitta siten, että yleisöön kuuluvilla henkilöillä on mahdollisuus saada äänitallenne saataviinsa itse valitsemastaan paikasta ja itse valitsemanaan aikana, ja 50 vuotta on kulunut äänitallenteen julkaisemisesta tai, jos äänitallennetta ei ole julkaistu, äänitallenteen saattamisesta laillisesti yleisön saataviin muutoin kuin tallenteen kappaleita levittämällä, esittävä taiteilija voi kirjallisesti ilmoittaa tuottajalle haluavansa irtisanoa sopimuksen, jolla hän on luovuttanut tälle oikeutensa äänitallenteeseen.

Esittävällä taiteilijalla on oikeus kirjallisesti irtisanoa 1 momentissa tarkoitettu sopimus, jos äänitallenteen tuottaja ei ryhdy tarjoamaan äänitallennetta molemmilla 1 momentissa tarkoitetuilla tavoilla vuoden kuluessa siitä, kun esittävä taiteilija ilmoitti halustaan irtisanoa sopimus.

Jos äänitallenteeseen on tallennettu esitys, jonka useat esittävät taiteilijat ovat tehneet yhdessä, sopimuksen irtisanomisen edellytyksenä on, että kaikki toimittavat samanaikaisesti 1 momentissa tarkoitettua ilmoituksen ja, jos tuottaja ei ryhdy tarjoamaan äänitallennetta, 2 momentissa tarkoitettua irtisanomisilmoituksen.

Sopimus, jolla esittävä taiteilija luopuu tässä pykälässä tarkoitettua irtisanomisoikeudesta, on mitätön.

Liitännäistoimenpiteet

46 c §

Esittävällä taiteilijalla on oikeus saada äänitallenteen tuottajalta vuotuinen lisäkorvaus kulkakin täydeltä vuodelta välittömästi sen jälkeen, kun 50 vuotta on kulunut äänitallenteen julkaisemisesta tai, jos äänitallennetta ei ole julkaistu, kun 50 vuotta on kulunut äänitallenteen saattamisesta laillisesti yleisön saataviin muutoin kuin tallenteen kappaleita levittämällä, jos oikeuksien luovutussopimuksessa on sovittu esittäväälle taiteilijalle maksettavasta kertakorvauksesta. Sopimus, jolla esittävä taiteilija luopuu tässä momentissa tarkoitettua oikeudestaan lisäkorvaukseen, on mitätön.

Äänitallenteen tuottajan on varattava lisäkorvauksen maksamista varten 20 prosenttia tuloista, jotka tuottaja on saanut korvauksen maksamisvuotta edeltävänä vuonna äänitallenteen kappaleiden valmistamisesta ja levittämisestä sekä äänitallenteen välittämisestä yleisölle.

Jos esittävällä taiteilijalla on äänitallenteen tuottajan kanssa tehdyn oikeuksien luovutussopimuksen perusteella oikeus toistuviin maksuihin tuottajalta, esittäväälle taiteilijalle suoritettavista maksuista ei pidätetä ennakkomaksuja eikä sopimuksessa määriteltyjä vähennyksiä sen jälkeen, kun 50 vuotta on kulunut äänitallenteen julkaisemisesta tai, jos äänitallennetta ei ole jul-

kaistu, kun 50 vuotta on kulunut äänitallenteen saattamisesta laillisesti yleisön saataviin muutoin kuin tallenteen kappaleita levittämällä.

Lisäkorvauksen maksaminen

46 d §

Edellä 46 c §:n 1 ja 2 momentissa tarkoitettu lisäkorvaus maksetaan 47 a §:n 1 momentissa tarkoitetun järjestön välityksellä.

Äänitallenteiden tuottajien on pyynnöstä annettava 47 a §:n 1 momentissa tarkoitettulle järjestölle kaikki lisäkorvaukseen oikeutettuja esittäviä taiteilijoita ja heidän tallennettuja esityksiään koskevat tiedot, jotka voivat olla tarpeen lisäkorvauksen maksamisen varmistamiseksi.

Esittävien taiteilijoiden ja äänitallenteiden tuottajien tulee sopia järjestön kanssa lisäkorvauksen maksamisessa ja jakamisessa noudatettavista menettelytavoista ja muista käytännön järjestelyistä.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 . Lain 16 f § tulee kuitenkin voimaan päivänä kuuta 20 .

Lain 43 §:n 2 momenttia sovelletaan myös sanoitettuihin sävellysteoksiin, jotka on luotu ennen tämän lain voimaantuloa, jos niiden sävellys tai sanoitus on edelleen suojattu tämän lain tullessa voimaan.

Tätä lakia sovelletaan myös sellaisiin äänitallenteille tallennettuihin esityksiin ja äänitallenteisiin, jotka on tallennettu ennen tämän lain voimaantuloa ja jotka ovat lain voimaan tullessa edelleen suojattuja.

Ennen tämän lain voimaantuloa tehtyihin toimiin, hankittuihin oikeuksiin ja tehtyihin sopimuksiin sovelletaan lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä. Äänitallenteen tuottajan esittävältä taiteilijalta ennen tämän lain voimaantuloa hankkimiin oikeuksiin ja niitä koskeviin sopimuksiin sovelletaan lisäksi 46 b—46 d §:n säännöksiä.

Lain 19 §:n 4 momenttia sovelletaan kuitenkin myös ennen tämän lain voimaantuloa tehtyihin lainauskorvausoikeuden luovutuksiin. Ennen tämän lain voimaantuloa tehdyn lainauskorvausoikeuden luovutuksen perusteella muille kuin tekijälle tai tekijän perillisille maksettuja lainauskorvauksia ei tarvitse palauttaa.

Sanoitetun sävellysteoksen kappaleita, jotka on valmistettu ennen tämän lain voimaantuloa tämän lain voimaan tullessa voimassa olleiden säännösten mukaisesti, saa edelleen levittää.

Ellei esittävän taiteilijan ja äänitallenteen tuottajan välisessä oikeuksien luovutus sopimuksessa ole toisin sovittu, sopimuksen, joka on tehty ennen tämän lain voimaantuloa, katsotaan olevan voimassa koko sen ajan, jonka esittävän taiteilijan tämän lain mukainen suoja on voimassa.

Laki

orpoteosten käyttämisestä

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 §

Lain soveltamisala

Tässä laissa säädetään orpoteosten käyttämisestä. *Orpoteoksia* ovat teokset, joiden kaikkia

tekijöitä ei tiedetä tai tunnisteta taikka voida taivottaa, vaikka oikeudenhaltijoita koskeva selvitys on tehty ja selvityksen tulos on kirjattu 6 §:ssä tarkoitettuun tietokantaan.

Mitä tässä laissa säädetään orpoteoksesta ja sen tekijästä, sovelletaan myös tekijänoikeuslain (404/1961) 5 luvussa tarkoitettuihin äänitallenteisiin ja kuvatallenteisiin ja niihin tallennettuihin esityksiin sekä niiden oikeudenhaltijoihin, jos tallenteita ja esityksiä on pidettävä 1 momentissa tarkoitettulla tavalla orpoina.

2 §

Orpoteosten käyttäjät

Orpoteoksia saavat käyttää yleisen edun mukaiseen tehtävään liittyvien tavoitteidensa saavuttamiseksi seuraavat laitokset:

- 1) yleisölle avoimet kirjastot, museot ja koulutusorganisaatiot;
- 2) arkistot ja elokuva- ja äänitearkistot;
- 3) julkisen palvelun televisio- ja radioyhtykset.

3 §

Tekijän lupa

Teosta, jonka tekijöistä osa tiedetään tai tunnustetaan ja voidaan tavoittaa, saadaan käyttää tämän lain säännösten mukaisesti vain, jos tekijät antavat siihen luvan.

4 §

Lain soveltamisalaan kuuluvat aineistot

Tätä lakia sovelletaan seuraaviin teoksiin ja muihin tekijänoikeuslain mukaan suojattuihin aineistoihin:

- 1) tämän lain 2 §:n 1 ja 2 kohdassa tarkoitettujen laitosten kokoelmissa olevat kirjat, aikakausjulkaisut, aikakauslehdet, sanomalehdet ja muut kirjoitukset, jotka on ensimmäisen kerran julkaistu Euroopan talousalueeseen kuuluvassa valtiossa, sekä niihin sisältyvät teokset ja muut tekijänoikeuslain mukaan suojatut aineistot;

- 2) tämän lain 2 §:n 1 ja 2 kohdassa tarkoitettujen laitosten kokoelmissa olevat elokuvateokset ja äänitallenteet, jotka on ensimmäisen kerran julkaistu tai lähetetty televisiossa tai radiossa jossakin Euroopan talousalueeseen kuuluvassa

sa valtiossa, sekä niihin sisältyvät teokset ja muut tekijänoikeuslain mukaan suojatut aineistot;

- 3) julkisen palvelun televisio- ja radioyhtyksetten arkistoissa olevat, Euroopan talousalueeseen kuuluvien valtioiden julkisen palvelun televisio- ja radioyhtyksetten ennen 1 päivää tammiukuuta 2003 tuottamat elokuvateokset ja äänitallenteet, jotka on ensimmäisen kerran lähetetty televisiossa tai radiossa jossakin Euroopan talousalueeseen kuuluvassa valtiossa, sekä niihin sisältyvät teokset ja muut tekijänoikeuslain mukaan suojatut aineistot.

Lakia sovelletaan myös sellaiseen 1 momentissa tarkoitettuun teokseen, elokuvateokseen ja äänitallenteeseen sekä siihen sisältyvään teokseen ja muuhun tekijänoikeuslain mukaan suojattuun aineistoon, jota ei ole julkaistu eikä lähetetty radiossa tai televisiossa mutta joka on tekijän tai muun oikeudenhaltijan suostumuksella saatettu julkisesti saataville 2 §:ssä tarkoitettun laitoksen kokoelmissa, jos on perusteltu syy olettaa, että tekijä tai muu oikeudenhaltija ei vastustaisi teoksen, elokuvateoksen tai äänitallenteen käyttämistä 7 §:n mukaisesti.

Tämän lain säännöksiä orpoteoksista ja niiden käyttämisestä sovelletaan teoksiin ja muihin 1 momentissa tarkoitettuihin aineistoihin, joita koskeva selvitys on tehty Euroopan talousalueeseen kuuluvassa valtiossa ja jotka on selvityksen seurauksena rekisteröity orpoteoksina Euroopan unionin sisämarkkinoilla toimivan yhdenmukaistamisviraston verkkotietokantaan, kun niitä käytetään Suomessa.

Orpoteoksia voidaan tämän lain estämättä käyttää tekijänoikeuslain 2 luvussa tarkoitettulla tavalla.

5 §

Selvitys

Laitoksen on tehtävä huolellinen selvitys tekijän tai muun oikeudenhaltijan tunnistamiseksi ja sen selvittämiseksi, voidaanko hänet tavoittaa, ennen kuin teosta tai äänitallennetta voidaan käyttää 7 §:ssä tarkoitettulla tavalla. Laitos

voi antaa selvityksen tekemisen myös toisen laitoksen tai muun organisaation tehtäväksi.

Selvityksessä on käytettävä kunkin teoslajin ja äänitallennelajin kannalta tarkoituksenmukaisia tietolähteitä.

Muun teoksen kuin elokuvateoksen ja äänitalenteen selvitys on tehtävä siinä Euroopan talousalueeseen kuuluvassa valtiossa, jossa teos tai äänitallenne on ensimmäisen kerran julkaistu tai, jos sitä ei ole julkaistu, lähetetty televisiossa tai radiossa. Elokuvateoksen selvitys on tehtävä siinä Euroopan talousalueeseen kuuluvassa valtiossa, jossa tuottajalla on päätoimipaikka tai vakituinen asuinpaikka.

Sellaisen teoksen ja äänitalenteen, jota ei ole julkaistu eikä lähetetty televisiossa tai radiossa, selvitys on tehtävä Suomessa.

Selvityksessä on käytettävä myös muissa maissa saatavilla olevia tietolähteitä, jos on perusteltu syy olettaa, että niistä löytyy merkityksellistä tietoa oikeudenhaltijoista.

Laitos, joka tekee selvityksen, vastaa siitä aiheutuvista kustannuksista.

6 §

Tiedot selvityksistä

Laitoksen tulee pitää kirjaa selvityksistä ja niiden tuloksista sekä toimittaa sisämarkkinoilla toimivan yhdenmukaistamisviraston tietokantaan liitettäväksi seuraavat tiedot heti, kun ne ovat saatavilla:

1) orpoteoksen nimi, teoslaji, tiedetyn tai tunnistetun tekijän nimi sekä teoksen julkaisemisen tai julkistamisen aika ja paikka;

2) 1 kohdassa mainitut tiedot teoksista, jotka sisältyvät orpoteokseen tai muodostavat orpoteoksen olennaisen osan;

3) selvitysten tekopaikat ja ajankohdat;

4) tieto siitä, millä perusteella teoksen katsotaan olevan orpoteos;

5) laitoksen tiedossa olevat 8 §:stä johtuneet muutokset laitoksen käyttämien orpoteosten asemaan;

6) tiedot siitä, miten laitos on käyttänyt orpoteoksia 7 §:n mukaisesti;

7) laitoksen yhteystiedot.

Selvityksen tehneen laitoksen tulee säilyttää orpoteokseksi osoittautuvaa teosta koskevassa selvityksessä syntyvä aineisto ja selvityksen tulokset, kunnes orpoteoksen tekijä ilmoittautuu tai hänet saadaan selville tai kunnes selviää, että hänet voidaan tavoittaa. Orpoteoksen käyttämisestä koskevat tiedot tulee kuitenkin säilyttää siihen asti, kun 8 §:n 4 momentissa tarkoitettu hyvitys on maksettu.

Laitos saa käyttää selvityksen yhteydessä esiin tulevia henkilötietoja vain orpoteoksen oikeudenhaltijoiden selvittämiseen ja selvityksen tulosten toimittamiseen. Henkilötietoja sisältävien aineistojen käsittelystä säädetään henkilötietolaissa (523/1999). Henkilötietoja sisältävät aineistot on hävitettävä, kun tämän lain 8 §:n 4 momentissa tarkoitettu hyvitys on maksettu tai kun henkilötietojen käsittelylle ja säilyttämiselle ei ole enää tarvetta orpoteosten oikeudenhaltijoiden selvittämiseksi.

7 §

Orpoteoksen käyttäminen

Laitos saa yleisen edun mukaiseen tehtäväänsä liittyvien tavoitteiden saavuttamiseksi:

1) valmistaa kokoelmissaan tai arkistossaan olevasta orpoteoksesta kappaleita teoksen digitointia, yleisölle välittämistä, indeksointia, luettelointia, säilyttämistä ja entistämistä varten;

2) välittää orpoteoksen yleisölle niin, että yleisöön kuuluvilla henkilöillä on mahdollisuus saada teos saataviinsa itse valitsemastaan paikasta ja itse valitsemanaan aikana.

Laitos saa kerätä 1 momentissa tarkoitettun käytön yhteydessä tuloja digitoinnista ja yleisölle välittämisestä aiheutuvien kustannusten kattamiseksi.

Tunnetun tekijän nimi on ilmoitettava orpoteosta käytettäessä.

Jos 5 §:n mukainen selvitys ei ole ollut huolellinen ja teosta on virheellisesti pidetty orpoteoksena, teoksen käyttämistä arvioidaan tekijänoikeuslain säännösten mukaan.

8 §

Tekijän ilmoitus

Orpoteoksen tekijä voi ilmoittaa orpoteosta käyttävälle laitokselle, että hän on orpoteoksen tekijä, ja sen, mistä hänet voi tavoittaa. Laitoksen tulee toimittaa tiedot viipymättä sisämarkkinoilla toimivan yhdenmukaistamisviraston tietokantaan liitettäväksi. Kun tieto tekijästä on merkitty viraston verkkotietokantaan, teos lakkaa olemasta orpoteos tämän tekijän osalta.

Edellä 1 momentissa tarkoitetun ilmoituksen voi tekijän puolesta tehdä myös hänen edustajansa, jonka on luotettavalla tavalla näytettävä, että hänellä on oikeus tehdä ilmoitus tekijän puolesta.

Teoksen tekijäksi ilmoittautunutta tai ilmoitettua henkilöä pidetään tämän jälkeen orpoteoksen tekijänä tai yhtenä sen tekijöistä tekijänoikeuslain 7 §:n 1 momentin mukaisesti, jollei näytetä toisin olevan tai muuten ole ilmeistä, että hän ei voi olla teoksen tekijä.

Orpoteoksen käyttäjän tulee maksaa 7 §:ssä tarkoitettu orpoteoksen käyttämisestä hyvitys tekijälle, joka ilmoittautuu tai osoittautuu teoksen tekijäksi. Hyvityksen suuruutta määritettäessä tulee ottaa huomioon teoksen käytön luonne ja käytön määrä, teoksen arvo markkinoilla sekä teoksen käytöstä tekijälle mahdollisesti aiheutunut haitta.

9 §

Asetuksenantovaltuus

Opetus- ja kulttuuriministeriön asetuksella säädetään tarkemmin:

- 1) selvityksessä käytettävistä tietolähteistä;
- 2) selvityksestä ja orpoteosten käyttämisestä annettavista tiedoista;
- 3) orpoteosten tekijäksi ilmoittautuneelta edellytettävistä tiedoista;
- 4) tietojen toimittamisesta sisämarkkinoilla toimivan yhdenmukaistamisviraston tietokantaan.

Ennen 1 momentissa tarkoitetun asetuksen antamista opetus- ja kulttuuriministeriö neuvotelee oikeudenhaltijoita edustavien järjestöjen ja orpoteoksia käyttävien laitosten tai niitä edustavien järjestöjen kanssa siitä, mitkä lähteet ovat kunkin teoslajin tai äänitallennelajin kannalta tarkoituksenmukaisia.

10 §

Voimaantulo

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Tätä lakia ei sovelleta teoksiin ja muihin kohteisiin, jotka eivät ole tekijänoikeuslain mukaan suojattuja tämän lain voimaan tullessa. Tätä lakia ei sovelleta myöskään ennen lain voimaantuloa tehtyihin toimiin ja sopimuksiin eikä hankittuihin oikeuksiin.

Helsingissä 5 päivänä marraskuuta 2013
